

Vi förändrar arbetsmarknaden

Slutrapport

Uppgifter om projektet

Namn på projektet	MIA Mobilisering inför Arbete	Startdatum	2016-12-01
Kontaktperson för projektet	Annica Falk	Slutdatum	2020-08-31
Telefonnummer	08-6069176		
E-post	annica.falk@hanninge.se		

Syftet med en slutrapportering är att skapa en enhetlig struktur för insamling av information om projektet i sin helhet och ska bidra till lärande. Slutrapporten ska också underlätta spridning av resultat och metoder från Socialfondsprojekt i Sverige. I slutrapporten ombeds ni därför beskriva uppnådda resultat samt redogöra för ett antal centrala delar i projektets genomförande.

Under varje rubrik finns en inledande text om avsnittets innehåll. Det är viktigt att slutrapporten bygger på en diskuterande redogörelse.

Sammanfattning

Sammanfattningen kommer att användas av ESF-rådet i olika sammanhang. Lägg därför stor vikt vid att få en så rättvisande sammanfattning som möjligt

Den organisering av välfärden som vi har i Sverige är i hög grad sektoriserad. I ett av ESFs största projekt har vi kunnat arbeta för att få bort de oklarheter som ibland uppstår kring vilken myndighet som har ansvar för vad. Under tre år har sex samordningsförbund tillsammans utvecklat metoder och arbetssätt för att kunna möta människors behov av helhetslösningar. Projektets övergripande syfte har varit att bidra till att kvinnor och män som är arbetslösa eller står särskilt långt från arbetsmarknaden kunde börja arbeta, studera eller närma sig arbetsmarknaden eller att delta i ordinarie arbetsförberedande insatser. MIA-projektets resultat är mycket goda. Vi har sett att en stor del av framgången beror på att vi kunnat erbjuda insatser utifrån personliga behov utan administrativa gränser som hindrar.

Sex samordningsförbund i Stockholms län med sexton medlemskommuner, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Stockholms läns landsting, har tillsammans drivit MIA-projektet. Metoderna vi valt i MIA-projektet är personcentrerade och involverar någon form av samarbete. De har fokus på lösningar och empowerment för att skapa en arbetsallians. Deltagarna har fått möjlighet att bestämma själva och att ha makt över processen. Samtliga metoder har främjat självständighet, självbestämmande och delaktighet. Metoderna har handlat om att finna lösningar, förutsättningar och verktyg utifrån vad deltagaren behövt stöd med och var hen

befunnit sig.

Genom projektet har vi haft möjligheter att testa metoder och arbetssätt för att få kunskap om vad som fungerar bäst för deltagarna. Medarbetarna har haft stor frihet att forma sitt arbete under ett kontinuerligt inflöde av metodstöd och kompetensutveckling. Resultatet har mätts, analyserats och diskuterats. Genom en ändamålsenlig organisation samt erfarenhetsutbyte på flera nivåer kunde vi skapa effektivare rehabilitering.

De flesta av våra deltagare har haft offentlig försörjning i över sex år, de har haft kontakt med flera av välfärdens aktörer tidigare. Genom MIA-projektet har de fått ökade möjligheter att komma in på arbetsmarknaden och kunna försörja sig själva. MIA-projektets genomförande pågick mellan april 2017 och maj 2020. Sammanlagt träffade MIA-projektet 2 234 deltagare, varav 1 309 kvinnor och 907 män. Under projektiden avslutades 1 819 deltagare. Av dem hade drygt hälften gjort en stegförflyttning mot arbete, studier eller på annat sätt kommit närmare arbetsmarknaden. 315 deltagare arbetar eller studerar och 626 personer deltar i ordinarie arbetsförberedande insatser inom Arbetsförmedlingen eller kommunen. 79 procent av alla deltagare känner ökad egenmakt över sin situation efter sin tid i projektet.

Projektet har visat hur samverkan kring deltagarna behöver organiseras. Det handlar inte bara om finansiell samordning, inte heller bara om samverkan på strukturnivå, inte heller bara om samarbete mellan handläggare och inte heller bara om att tillämpa evidensbaserade metoder. Det handlar om vad som händer när vi gör allt detta på samma gång.

Våra resultat kommer förhoppningsvis att göra avtryck i framtiden. De är underlag för strategiska beslut som leder mot framtidens arbetsmarknad, där även personer i den målgrupp vi har arbetat med får en chans att bli mer aktiva i samhället. Vi ska stärka ett demokratiskt och jämställt samhälle med starka myndigheter som människor vågar lita på. Då behöver vi se nya grepp och metoder som en samhällsinvestering.

Projektidé och förväntade resultat

Redogör för projektets syfte och övergripande projektmål, delmål och avsedda förväntade resultat. Har syfte, mål och målgrupp förändrats under projektiden? Varför i sådana fall? Hur många kvinnor och män har deltagit i projektet?

MIA-projektet har varit samordningsförbundens i Stockholms län största gemensamma socialfondsprojekt. Svenska ESF-rådet efterfrågade i utlysningen ett projekt som syftade till att tillämpa och utveckla samordnade insatser från flera välfärdsaktörer för att möta människors förutsättningar och behov inom ramen för finansiell samordning. Den organisering av välfärden som vi har i Sverige är sektoriserad i hög utsträckning. Det innebär att det ibland uppstår oklarhet kring vilken myndighet som har ansvar för vad. Välfärdssystemet möter helt enkelt inte människors behov av helhetslösningar. Att organisera välfärden i form av samordningsförbund är ett sätt att lösa upp "stuprören" och kunna erbjuda insatser utifrån personliga behov utan administrativa gränser som hindrar. Utlysningen syftade till att stimulera ett gemensamt utvecklingsarbete för samtliga samordningsförbund i regionen för att fler människor ska börja arbeta, studera och närma sig arbetsmarknaden.

Projektiden handlade om att tillämpa och utveckla samordnade insatser från flera välfärdsaktörer inom ramen för den finansiella samordningen. Projektets övergripande syfte har varit att bidra till att kvinnor och män som är arbetslösa eller står särskilt långt från arbetsmarknaden kunde börja arbeta, studera eller närma sig arbetsmarknaden och för att delta i ordinarie arbetsförberedande insatser.

Sex samordningsförbund i Stockholms län med sexton medlemskommuner, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Stockholms läns landsting, har tillsammans drivit MIA-projektet. Samordningsförbundet Östra Södertörn som projektägare har koordinerat projektet. En generell beskrivning av metoderna vi valt i MIA-projektet är att de är personcentrerade och involverar någon form av samverkan. Metoderna har fokus på lösningar och empowerment för att skapa en arbetsallians. Deltagarna har fått möjlighet att bestämma själv och ha makt över processen. Samtliga metoder har främjat självständighet och att arbeta utifrån personers självbestämmande och delaktighet. Metoderna har handlat om att finna specifika lösningar, förutsättningar och verktyg utifrån vad deltagaren behövt stöd med och var hen befunnit sig.

I projektets start togs en ambitiös programteori fram tillsammans med de externa utvärderarna. Senare arbetades denna programteori om för att tydliggöra mål, resultat och effekter med mätbara indikatorer. Målen kring de horisontella principerna konkretiserades för att arbetet tydligare skulle kunna kopplas till projektarbetet.

Projektidén har främjat arbetet med jämställdhet, tillgänglighet och icke-diskriminering. De planer för horisontella principer som togs fram under analys- och planeringsfasen har följts. När programteorin konkretiserades kunde vi dessutom koppla indikatorer till detta arbete. Jämställdhetsarbetet skulle utgå från förutsättningarna på arbetsmarknaden. Projektmedarbetarna har utbildats i Genuskompassen som ett verktyg för att kvinnor och män ska få tillgång till likvärdig arbetslivsinriktad rehabilitering.

För att se till att projektet arbetade tillgängligt har vi bland annat genomfört tillgänglighetskartläggningar i alla projektlokaler och på ASF. Vi skulle också säkerställa att tillgänglighet genomsyrade allt deltagararbete, kommunikation och informationsmaterial. Projektmedarbetarna har även utbildats och haft workshops kring normkritik, diskrimineringsgrunderna och på andra sätt reflekterat över på vilket sätt vi bemöter våra deltagare och hur vi kan synliggöra de mänskliga rättigheterna genom vårt arbete.

Statistik har presenterats könsuppdelad och analyserats utifrån fler perspektiv än kön. Projektets valda metoder är personcentrerade och utgår från deltagarnas behov av anpassat stöd. Det har bidragit till att vi har väldigt höga resultat beträffande deltagarnas upplevelser av bemötande, delaktighet och väldigt få deltagare som upplever sig diskriminerade. För att främja en jämställd fördelning har det varit fler kvinnor än män (59/41 procent) som tagit del av projektets resurser.

FÖRÄNDRINGAR JÄMFÖRT MED PROJEKTANSÖKAN

- MIA HBS startade en gruppverksamhet baserat på SE samt förändrade deltagarvolymen till följd av flera vakanser.
- MIA VärNa startade en gruppverksamhet, baserat på SE samt tillsatte mobila SE-handledare som kunde ge handledning på plats hos externa arbetsgivare.
- Hos MIA Stockholms stad fick deltagare tillgång till Aktivitetsplatsen som startades av Samordningsförbundet Stockholms stad. En särskild satsning för deltagare med narkolepsi provades.
- MIA Roslagen utökades då fyra nya kommuner anslöt sig till samordningsförbundet. En ökning av delprojektets resurser och projektmål skedde.
- MIA Östra Södertörn avslutade två kommunala gruppverksamheter och upphandlade istället gruppverksamhet från ett socialt företag. Deltagarmålen sänktes och resurser som inte nyttjats flyttades till bland annat Roslagen.
- MIA Södertälje har anpassat Bostonmodellen för deltagare med svaga kunskaper i svenska och kompletterat projektet med en hälsogrupp.

- En stödstruktur för ASF har inte bildats, då behovet inte kunnat styrkas genom Kugghjulet.
- Arbetet med avvikelser och guldkorn har växt fram under projekttiden som ett sätt att synliggöra brister som uppstår i samverkan. Vi har inspirerats av samordningsförbunden i Göteborg samt Karlstad och deras arbete med det som de har kallat Lex Heller och Avvikelser.

Projektets resultat, mål och indikatorer

Beskriv projektets faktiska resultat i förhållande till den ursprungliga planeringen. Redogör kvantitativt och kvalitativt för t. ex. nya kunskaper och förändringar i attityder, riktlinjer och arbetssätt. Hur har projektverksamheten arbetat för att säkerställa deltagande på lika villkor för kvinnor och män?

MIA-projektets genomförande pågick mellan april 2017 och maj 2020. Sammanlagt träffade MIA-projektet 2 234 deltagare, varav 1 309 kvinnor och 907 män. Under projekttiden avslutades 1 819 deltagare. Av dem hade drygt hälften gjort en stegförflyttning till arbete, studier eller på annat sätt kommit närmare arbetsmarknaden. 315 deltagare arbetar eller studerar och 626 personer deltar i ordinarie arbetsförberedande insatser inom Arbetsförmedlingen eller kommunen. 79 procent av alla deltagare känner ökad egenmakt över sin situation efter sin tid i projektet.

Samordningsförbunden ansökte tillsammans om ett tillämpningsprojekt, MIA Vidare, som kunde ta vid. Det innebär att 415 deltagare som påbörjat deltagande i MIA-projektet kunde få fortsatt stöd i MIA Vidare.

Det ekonomiska utfallet innebär att vi nyttjade 88 procent av den beviljade budgeten. Utöver nästan 91 miljoner kronor från Svenska ESF-rådet har samordningsförbunden i länet medfinansierat projektet med 41 miljoner kronor. Sammanlagt har drygt 85 procent av projektbudgeten använts till deltagararbetet i de sex lokala delprojekten. Resterande till projektgemensamt utvecklingsarbete, utvärdering och kommunikation. Under projekttiden genomfördes ett antal budgetrevideringar som bland annat omfördelade resurser mellan och inom delprojekten, ökade stödet till ASF-samarbetet samt omfördelade köp av tjänst till deltagaraktiviteter.

Samtliga delprojekt har hållit fast vid sina ursprungliga planer kring vad som skulle uppnås med MIA-projektet. Redan tidigt, efter det första projektåret, kunde vi dra vissa slutsatser kring målgruppen. De är personer som står långt ifrån arbetsmarknaden och har en lång och komplicerad historik. Flera har en psykisk ohälsa, kontakt med många myndigheter eller så har de inte de kontakter de behöver. De är personer som hamnat mellan stolarna och är i behov av flera insatser från olika myndigheter/vårdinstanser. De har samtliga ett stort behov av samverkan. Deltagare i MIA har behov av stöd från minst två av samordningsförbundens medlemmar men oftast fler. Ibland finns det behov av samverkan mellan flera enheter hos samma aktör. Vi kunde även se att ålder och tid i offentlig försörjning skiljer sig MIA-projektet från samordningsförbundens målgrupp för övrigt. Dessa insikter har kvarstått under hela MIA-projektet och förändringen mellan projektåren har inte förändrats i stor utsträckning.

Under projekttiden kunde vi se en glädjande ökning av deltagare som remitteras från vården, sammanlagt 10 procent av deltagarna. Det är ett framgångsrikt resultat av ett ökat lokalt samarbete med hälso- och sjukvården. På läkarintyg har det börjat stå att patienter rekommenderas insats via MIA-projektet. Antalet egenanmälningar har också ökat. Vi ser att kunskapen om projektet har spridits mellan kollegor, till anhöriga, på sociala media och genom projektets hemsida och förbundens egna hemsidor.

De slutsatser vi kan dra av projektet är dels att samordningsförbundens gemensamma satsning på att tillsammans metodutveckla och pröva olika evidensbaserade och personcentrerade metoder och arbetssätt i samverkan har varit lyckosam.

- Deltagare har fått tillgång till det stöd och den samordning som de har behövt för att närma sig arbetsmarknaden.
- Valet av metod är inte avgörande för deltagarnas resultat - det är att det funnits en evidensbaserad metod att arbeta utifrån.
- Tillgång till arbetsträning på anpassade arbetsträningsplatser har inneburit en möjlighet att starta utan stress.
- Användandet av myndighetsgemensamma team har bidragit till kortare inskrivningstider.
- Medarbetarnas goda bemötande har bidragit till att ge deltagarna tillit till myndigheterna.
- Kunskaper om jämställdhet och synliggörande av våld i nära relationer har ökat.
- Medarbetarnas engagemang har bidragit till att skänka hopp.
- MIA-projektet har blivit känt och omtyckt.

STÖD TILL SAMORDNING

Samverkan är projektets styrka men också den största utmaningen. Vi påbörjade ett arbete med att systematiskt samla in exempel på brister som uppstår i samverkan. Vi har kallat dem avvikelser men även samlat guldskorn, för att lyfta såväl mindre bra som goda exempel. Flera av projektets avvikelser visar att små missar i att lämna, inhämta eller vidarebefordra information på organisatorisk nivå, kan leda till stora konsekvenser för deltagarna. Den viktiga försörjningen kan utebli, deltagaren kan missa en anställning, eller riskera att bli utan boende. Det kan också handla om att det är långa väntetider till utredning eller att få behandling av vården. Sådana faktorer påverkar chansen till en lyckad rehabilitering. Några avvikelser handlar om svårigheter för deltagare att göra övergångar till ordinarie verksamhet.

Uppskattningsvis leder bristande information till ännu större konsekvenser för personer som har en komplex problematik. Även våra projektmedarbetare som, till skillnad från deltagarna, har professionella ingångar, får ibland inte tag i informationen de behöver. Problem med informationsöverföring innebär en risk att underminera förtroendet för aktörerna inom rehabiliteringsområdet.

Vår slutsats är att det stöd som MIA-projektet har kunnat bidra med, oavsett delprojekt och oavsett vald metod, så ser vi att deltagarna har möjlighet att närma sig arbetsmarknaden. Men de behöver mer, och kontinuerligt stöd än det som parterna för närvarande kan erbjuda inom ramen för den ordinarie verksamheten. MIA-projektet och samordningsförbunden fyller en viktig funktion i sammanhanget.

Sammanlagt har 50 procent av kvinnorna och 55 procent av männen gjort en stegförflyttning närmare arbetsmarknaden. Vilket med tanke på målgruppen och projektiden är att anse som ett gott resultat. Könsskillnaden är ett resultat av den ojämställdhet som finns i samhället. Vi ser exempelvis att kvinnorna har fler timmar stöd av projektet. Störst könsskillnader ser vi i de delprojekt som använder metoden Supported Employment - en metod som har högst fokus på arbete.

Vi gjorde en jämförelse mellan MIA-projektet och en rapport om arbetsmarknadsstatistiken som Sveriges Kommuner och Regioner har sammanställt statistik från Kolada (2018). Den visar att MIA-projektet inte är mer personalintensivt än de kommunala arbetsmarknadsenheterna. Tvärtom har MIA-projektet arbetat med motsvarande 25 deltagare per årsarbetare i jämförelse med det nationella snittet på 20 deltagare per årsarbetare.

Under 2019 hände mycket som bidrog till att samverkan utmanades mer än tidigare. Det var dels en stor omorganisation på Arbetsförmedlingen, dels att Försäkringskassans nya tolkning av

Samverkan och möjlighet att låna ut resurser till projektet. Detta gjorde att Arbetsförmedlingens fortsatta roll i MIA-projektet blev oklar och att Försäkringskassan i några delprojekt minskade de resurser de hade i projektet.

Det beror delvis på ett beslut som fattades av den Nationella samordningsgruppen som innebär att deltagare inte kan delta i både det Förstärkta samarbetet och i ESF-projekt eller andra Finsam-insatser. Orsaken är att deltagarna räknas som dubbelfinansierade. Det nationella beslutet innebär att endast deltagare som inte kan ta del av det Förstärkta samarbetet kan erbjudas stöd via MIA-projektet.

Skillnader i tillämpning från myndigheterna mellan de olika kontoren har också kunnat uppmärksammas i MIA. Vissa har en strikt syn på MIA-projektets förrehabiliterande roll. Enligt denna tolkning kan en deltagare inte vara inskriven på Arbetsförmedlingen och samtidigt ha insatser från MIA-projektet. Samtidigt har flera av MIAs deltagare ett stödbehov som inte kan tillgodoses av Arbetsförmedlingen. Om MIA-projektets stöd kunde kombineras med Arbetsförmedlingens insatser ser vi att deltagarna skulle ha förutsättningar att klara ett arbete på deltid eller heltid. I praktiken har det inneburit att deltagare som kan tillgodogöra sig insatser från Arbetsförmedlingen avslutas i MIA. Det är en del som klarar den övergången, men för andra blir steget för stort. Vi ser därför en risk i att deltagare faller mellan stolarna efter MIA-projektet. Den problematiken kommer vi att fokusera särskilt på under MIA Vidare tillsammans med våra medlemmar.

Förhoppningen är att samverkan kommer att fortsätta vara god utifrån de nya förutsättningarna, men även att parterna tar fortsatt lärdom av projektet under tillämpningsprojektet MIA Vidare och att de tar till sig och implementerar de framgångsrika metoder som tagits fram i MIA-projektet.

SAMARBETET MED ARBETSINTEGRERANDE SOCIALA FÖRETAG

Projektmålen kring att bidra till bildandet av en stödfunktion för arbetsintegrerande sociala företag (ASF) i länet har inte uppnåtts. Strukturfondspartnerskapet avslög 2016 MIAs ansökan med hänvisning till att civilsamhället inte fick tillräckligt stor del av socialfondsmedlen. Efter flera gemensamma dialogmöten delades utlysningen upp i två delar. Den ena delen av satsningen resulterade i att MIA-mobilisering inför arbete startades. Famna (Riksorganisation för vård och omsorg) tillsammans med Coompanion beviljades ett kompetensutvecklingsprojekt med uppdrag att stödja utvecklingen av ASF samt bildandet av en stödfunktion. Famna, som önskade genomföra projektet i samverkan med Coompanion, tvingades genomföra en upphandling kring denna samverkan. Efter flera projektledarbyten tillträdde en tidigare delprojektledare från MIA-projektet.

Utifrån MIA-projektet försvårades utlysningens förväntan om att samordningsförbunden skulle bidra till fler och starkare ASF i länet när de aktiviteter som skulle leda till detta istället blev utformade som ett eget projekt (Kugghjulet). Det har funnits flera förutsättningar till samverkan mellan MIA och Kugghjulet. Det har bland annat upprättats en samverkansplan. Vi har genomfört gemensamma konferenser, utbildningsaktiviteter och workshops samt deltagit i varandras styrgrupper. Ett samarbete kring metoder för att mäta deltagares stegförflyttning och upplevelser (Feedback Informerat Arbetssätt F.I.T.) genomfördes med stöd av MIA-projektets processledare för ASF på två ASF samt i ett av MIAs delprojekt. Intresset för en stödfunktion har inte kunnat identifieras av vare sig MIA-projektet eller Kugghjulet. Dels har ASF själva inte konkretiserat vad en stödfunktion skulle innebära, hur den skulle organiseras eller finansieras. Dels har inte de offentliga aktörerna kunnat identifiera nyttan av en stödfunktion.

FLER VILL TA DEL AV MIA

Det har varit en utmaning att få ett så stort och geografiskt utspritt projekt att hålla samman. För att klara det satsade vi på att bygga en kultur av tillit och medskapande. Medarbetare som känner sig trygga och upplever att deras personliga insatser är meningsfulla mår bättre på jobbet. Vi prioriterade projektets interna kultur för att frigöra energi och bygga den modiga och tillåtande miljö som behövs för att skapa nödvändig förändring i våra välfärdssystem. Vi la tidigt in tankar på att arbeta med projektets värdegrund genomsyrad av frihet under ansvar. Det ledde fram till en gemensam vision och fyra värdeord. Vi prioriterade transparens och att sätta gemensamma mål. Vi arbetade med tydlig styrning, tillgänglig kommunikation, utrymme för nya idéer, forum för negativ och positiv kritik samt ökad medvetenhet om bemötande och kollegial vägledning.

Våra medarbetare har genomgående fått anmärkningsvärt höga betyg för bemötande av deltagarna. Vi har använt olika verktyg för att utforska relationsbyggande, personlig utveckling och bemötande. Metodstödet har på flera nivåer utvecklat medarbetarnas förmåga att bemöta deltagare och att ta känsliga samtal. Rättighetsbaserat arbetssätt som utgår från principerna om delaktighet och inkludering, icke-diskriminering och jämlikhet samt transparens och ansvar. Under en projektgemensam dag fick alla medarbetare ökad insikt i hur FNs principer om mänskliga rättigheter kan användas som verktyg på områden som jämställdhet, mångfald och tillgänglighet.

Alla medarbetare har under projekttiden bidragit till att de horisontella principerna har genomsyrat projektprocessen. Reklamkoncept och grafiskt manér har syftat till att göra varumärket känt. Vår visuella identitet, tonalitet och bildval har haft betydelse för sammanhållningen i projektet. Bilderna har förmedlat glädje, fokus och aktivitet. Språket har varit enkelt och lättillgängligt. Konceptet "ingen ska hamna mellan stolarna" har väckt sympati hos medarbetare, deltagare och personer i nära kontakt med projektet.

DELPROJEKTEN

Nedan följer en kort beskrivning av delprojektens beskrivningar och resultat.

MIA HBS (405 deltagare)

MIA-projektet HBS är ett välkänt och omtyckt projekt som kunnat fylla ett tomrum mellan myndigheterna, vilket varit till nytta för en målgrupp som annars inte skulle få stöd att närma sig arbetsmarknaden. Det som utmärker MIA HBS lite extra är att de framgångsrikt använt metoderna SE och CM i kombination. Medarbetarna har varit kreativa när det gäller att hitta arbetsutbildningsplatser och visat stort engagemang för att stötta såväl deltagare som arbetsgivare. Resursteamet bestående av en CM-samordnare och en SE-handledare har varit framgångsrikt. 45 procent av deltagarna fick stöd av både en CM- och en SE-handledare. MIA HBS har varit extra värdefullt för personer som behöver mer stöd än vad det förstärkta samarbetet mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan kan erbjuda. Deltagare har kunnat pröva sin förmåga på arbetsintegrerande sociala företag eller hos externa arbetsgivare. Genom samarbetet med ASF har deltagare som har sjukpenning kunnat arbetsträna, trots reglerna kring sjuk- och rehabiliteringspenning.

MIA STOCKHOLMS STAD (272 deltagare)

MIA Stockholms stad skulle ge ett tillitsbaserat stöd för personer som ville närma sig arbetsmarknaden. De valde inledningsvis att använda CM-metoden. Men under projekttiden testades och utvecklades flera insatser inom ramen för projektet. Projektet har arbetat agilt och under projekttiden testat och utvecklat metoden för fler målgrupper än det från början var tänkt. Projektet har även genom en pilot testat CM-metoden för en specifik målgrupp, personer med

narkolepsidiagnos. Insatserna gav olika typer av stöd på olika nivåer. Det motsvarade deltagarnas speciella behov. Projektet kunde erbjuda något som inte fanns hos ordinarie verksamheter. MIA Stockholms stad fyllde ett tydligt glapp. Under hela projektiden ökade intresset och viljan att använda projektets insatser. Därför hade de inte resurser att erbjuda stöd till alla som ville delta mot projektets slut. Det har varit en utmaning att arbeta med deltagare från så många olika verksamheter och att skapa rätt förutsättningar för ett bra samarbete för varje deltagare. För att kunna erbjuda arbetsträning till deltagarna kom Samordningsförbundet överens med Arbetsförmedlingen om att använda deras överenskommelser för förstärkt arbetsträning. De deltagare som var i behov av en enklare start, fick möjlighet att delta i gruppaktiviteter hos Samordningsförbundets insats Aktivitetsplatsen.

MIA SÖDERTÄLJE (382 deltagare)

Södertälje utmärker sig på flera sätt. Dels för att 45 procent av deltagarna haft offentlig försörjning i mer än nio år. Medelåldern MIA-projektet Södertälje i delprojektet var den högsta. Istället för 30 procent deltagare till arbete och studier, blev det åtta procent. Det finns två huvudsakliga skäl. Det ena hänger ihop med målgruppen, det andra är strukturellt. Kombinationen av att personer varit borta länge, eller aldrig varit på arbetsmarknaden, samt hög medelålder bidrog till resultatet. Den strukturella förklaringen är att Arbetsförmedlingen i Södertälje har en strikt syn på MIAs förrehabiliterande roll. Deltagare kan inte vara inskrivna på AF och samtidigt ha insatser från MIA. En god erfarenhet projektet gjort är vikten av helhetssyn. Först när hela bilden kring en deltagare framträder går det att ge adekvat hjälp. Ibland behöver deltagaren stöd på andra områden innan det är aktuellt att gå vidare mot arbetsmarknaden. Projektet har använt sig av Bostonmodellen, en metod som har bidragit till en grundlig kartläggning och samordning kring deltagarna. En hälsogrupp för kvinnor födda utomlands blev populär. Deltagarna praktiserade svenska och lärde sig mer om allt från riskfaktorer, stress och kost, till fysisk aktivitet. Svaga kunskaper i svenska har varit en utmaning. När det behövdes tolk i kartläggningen blev svaren ofta korta och innehållslösa. Då blev arbetsträning en väg till att förstå deltagarens förmågor och förändringsvilja. Deltagare som har varit osäkra på sin arbetsförmåga har kunnat testa vad de klarar av genom arbetsträning i ett ASF. Projektet har även haft platser hos externa arbetsgivare.

MIA ROSLAGEN (200 deltagare)

MIA Roslagen skiljde sig från övriga delprojekt genom att deltagarna medverkade vid det första mötet med det myndighetsgemensamma teamet. Om deltagaren ville delta i projektet, tog en SE-handledare eller IPS-coach över för kartläggning och stöd mot arbetsmarknaden. Deltagarna kunde också erbjudas aktiviteter i grupp. Roslagens myndighetsgemensamma team, var vägen in i MIA Roslagen. Här möttes representanter från medlemmarna. SE- och ASF-handledare samt IPS-coach arbetade tätt med deltagaren. Arbetssättet bidrog till att stuprörstänket suddades ut, att projektmedarbetarna lärde sig av varandra och att de kunde ge vidare erfarenhet och kunskap till medlemmarna. Den mest efterfrågade insatsen i projektet var arbetsträning på ASF. Under projektiden har samverkan med ASF i kommunerna ökat. Samordningsförbundet utvidgades under slutet av projektiden. Ytterligare fyra kommuner kom att ingå i projektet.

MIA VÄRNA (358 deltagare)

Den röda tråden i VärNa var att utveckla samverkan samt att skapa en lärande kultur inom MIA VärNa. Avgörande för de goda resultaten var teamets lyhörda samverkan, förtroende och tillit över myndighetsgränserna, stort engagemang, fast målfokus, gott samarbete, respekt för varandras kompetenser samt prestigelöshet. MIA VärNa hade stor framgång med sitt myndighetsgemensamma team, Lotsteamet. Genom en fungerande, effektiv samverkan och samordning kunde projektet nå ett gott resultat. Varje deltagare hade en egen kontaktperson.

Genom en kedja av insatser och metodarbete, mobiliseringskurser, arbetsträning, Supported Employment, i grupp och enskilt, mobila SE-handledare och MI-samtalspaket kunde deltagarna få personlig stöttning på väg mot arbetsmarknaden. MIA VärNa har präglats av lösningsfokuserade medarbetare. De har haft förståelse för varandras perspektiv och en förmåga att metodiskt identifiera och undanröja hinder. De har gjort professionella bedömningar utifrån deltagarens behov och förutsättningar. Genom bland annat brukarrevisonerna har medarbetarna fått med beröm godkänt när det gäller bemötande. Resultaten från MIA VärNa har visat att det behövs liknande förrehabiliterande insatser för att öka anställningsbarheten för deltagare i de ordinarie verksamheterna.

MIA ÖSTRA SÖDERTÖRN (617 deltagare)

MIA Östra Södertörn var det största delprojektet samt projektägare. Totalt har det gett stöd till mer än en fjärdedel av deltagarna i hela MIA. Projektiden var att testa en kombination av flera insatser. Dessa insatser erbjuds efter varandra i kedjor som skapas för deltagarens specifika behov. Framgångsfaktorerna i delprojektet är att deltagarna fått ta del av flera insatser samtidigt, vilket ofta har lett till stegförflyttning. De har upplevt sig ha stort inflytande och känsla av egenmakt i sin process. Arbetsträningen har varit populär och har utvecklat deltagarnas förmågor och bidragit till ökad självkänedom. Ingången till projektet har gått genom det myndighetsgemensamma teamet Resursrådet, som fanns sedan tidigare. Där samlas representanter från medlemmarna och gör en genomlysning av ärenden. Det vanligaste stödet deltagare har fått via Resursrådet är en case manager eller arbetsträning på ett arbetsintegrerande socialt företag. Jämfört med de andra delprojekten har MIA Östra Södertörn haft många unga deltagare. 42 procent var yngre än 29 år. Så mycket som 64 procent av alla deltagare remitterades från kommunerna, vilket innebär att en hög andel deltagare hade ekonomiskt bistånd när de skrevs in i MIA. Projektet har haft fokus på att erbjuda förrehabiliterande insatser. Det är en orsak till att det är en stor andel deltagare som avslutas till arbetsförberedande insatser i ordinarie verksamhet inom kommunerna och Arbetsförmedlingen.

Arbetsätt

Beskriv projektets huvudsakliga arbetsätt och kortfattat vilka metoder, utbildningar och andra aktiviteter som användes. Vad var det som gjorde skillnad, vad ledde fram till det önskade resultatet? Beskriv eventuellt nya metoder eller material som tagits fram i projektet.

Vi valde att arbeta med personcentrerade och evidensbaserade metoder som ofta används inom liknande arbetslivsriktade insatser. De arbetsätt vi utvecklat inom MIA-projektet är intressant för våra medlemmar. Även om de sex delprojekten skiljer sig åt vad gäller metodföljsamhet, har alla visat att det går att anpassa resurskrävande metoder och få mycket goda resultat.

BOSTONMODELLEN

Bostonmodellen består av flera metoder och verktyg för att tillsammans med deltagaren utforska den personliga beredskapen till förändring samt att ge stöd i förändringsprocessen. Modellen ger utmärkta redskap för att kartlägga deltagarens resurser och hinder. En fördel är att man arbetar brett. Ofta behöver många hinder undanröjas innan deltagaren kan fokusera på arbete. För deltagare som kommit så långt att de kan orientera sig mot arbetslivet finns flera möjligheter till buds. I MIA Södertälje har Bostonmodellen utvärderats i projektgruppen och funnits användbar för målgruppen. Metoden befrämjar alliansen mellan projektmedarbetare och deltagare, och ger deltagaren delaktighet och inflytande över processen. Eftersom metoderna i Bostonmodellen bygger på verbal och skriftlig kommunikation är det inte alltid lätt att tillämpa metoden med deltagare som har svårigheter med svenska språket eller kognitiva nedsättningar. Svaga kunskaper i svenska har varit en utmaning. När det behövdes tolk i kartläggningen blev svaren ofta korta och innehållslösa. Då blev arbetsträning en väg till att förstå deltagarens förmågor och

förändringsvilja. Som stöd i sitt deltagar- och metodarbete har medarbetarna fått handledning i Bostonmodellen av Camilla Bogarve från Veckla

Under projekttiden har arbetsmaterialet (Bostonmodellen) kvalitetssäkrats för att garantera att män och kvinnor får samma frågor utifrån kartläggingsmaterialet. Materialet har kompletterats med frågor om våld, som började användas från januari 2020. Kvinnor har varit prioriterade i MIA Södertälje, ca. 64 procent av deltagarna var kvinnor. Deltagare aktuella för arbetsträning informeras om alla befintliga arbetsträningsplatser.

MIA Södertälje har varit det enda delprojektet som använt Bostonmodellen.

SUPPORTED EMPLOYMENT / IPS

Supported Employment (SE) och IPS (Individual Placement and Support) är metoder för att stötta personer med funktionsnedsättning eller psykisk sjukdom att få anställning. Personerna får stöd i att finna, få och behålla ett arbete. Grunden i metoderna är att personer med funktionshinder har förmåga att arbeta, det gäller bara att hitta rätt arbetsplats och rätt arbete där man tillvaratar den enskildes motivation och starka sidor. Personens individuella önskemål är centrala. Tjänsterna skraddarsys efter dem.

I de delprojekt som använt metoderna SE och IPS, har medarbetarna haft god kunskap och kompetens för att arbeta metodtroget. Projektets utformning har dock inte medgett att stödet kan ges under en obegränsad tid, vilket är en av grunderna i metoderna. Tidsbegränsningen är dock inte projektet ensamt om att tillämpa i Sverige. Andra avsteg från metoden i en svensk kontext har inneburit möjlighet till anställning via Samhall eller OSA (offentlig skyddad anställning). SE-handledarna i samtliga delprojekt hade metodhandledning av MISA Kompetens. De delprojekt som använt metoderna har bedömt att deras goda resultat med hur många deltagare som började arbeta eller studera berodde på att de erbjöd stöd enligt SE-metoden.

MIA Värna tyckte också att SE-metoden gav ett bra stöd till deltagare, men även att den var resurskrävande. De provade därför att använda SE-metoden i grupp, och som blev ett givande försteg inför arbetsträning hos externa arbetsplatser, eller till studier. De små SE-grupperna skapade ett forum för arbetslivs- och studieförberedande diskussioner mellan deltagarna. I MIA Värna framförde också arbetsgivarna som man samarbetade med att det ofta var svårt att hinna med och kunna handleda deltagare på arbetsplatsen. Därför testade MIA Värna även att erbjuda arbetsgivarna stöd av SE-handledare, som gav mer stöd på arbetsplatserna både till arbetsgivaren och deltagaren.

Av de avslutade deltagarna har 481 personer tagit del av stödet från en SE-handledare. Det är 33 procent av dem (27 % kvinnor och 41 % män) som har avslutats till arbete eller studier. I jämförelse med hela MIA-projektet så avslutades 17 procent av deltagarna till arbete eller studier (14 % av kvinnorna och 22 % av männen).

Delprojekt som erbjudit stöd enligt SE-metoden: HBS, Roslagen, Värna, Östra Södertörn.
Delprojekt som erbjudit stöd enligt IPS-metoden: Roslagen, Södertälje.

CASE MANAGEMENT

Case management-metoden har framför allt använts inom vården för personer med allvarliga psykiska funktionshinder, för att de ska kunna leva ett så självständigt liv som möjligt. De konkreta målen är att patienterna ska hålla kontakt med vård- och stödsystemet, att antalet och längden på sjukhusvistelser ska minska samt att patienternas sociala funktion och livskvalitet ska

förbättras. Den ursprungliga målgruppen var vuxna personer med allvarliga psykiska funktionshinder såsom schizofreni, annan psykos eller personlighetsstörning. Metoden används idag även av socialtjänsten hos en del kommuner. Case management är egentligen ett samlingsnamn för flera typer av stödmodeller. I samtliga modeller har en vårdsamordnare, en så kallad case manager, en koordinerande funktion med ansvar för att utredning, planering och adekvata insatser genomförs och följs upp med klienten. Däremot skiljer sig de olika modellerna vad gäller intensiteten i kontakten, graden av samordning samt vårdsamordnarens roll i de behandlande och rehabiliterande insatserna.

I MIA-projektet har man använt det som mest liknar resurs-modellen. I den utgår samordnaren från klientens egna val och starka sidor vid planeringen av insatser och agerar mer uttalat som klientens ombudsman än i andra modeller. Gemensamt för samtliga case managers i MIA-projektet är att de gett stöd till deltagarna i syfte att deltagarna ska göra stegförflyttningar mot arbete eller studier. MIA-projektets case managers har på olika sätt ingått i team, beroende på delprojektens organisering. I MIA HBS bildade case managers team med SE-handledare och där fick 43 procent av deltagarna en case manager som tillägg till stödet från SE-handledaren. I MIA Stockholms stad bildade case managers team med de samarbetspartners som var viktiga för deltagaren. Alla deltagare hade dock inte behov av den samordningen eller skapande av team kring sig. Utan fokus var mer att ge ett individuellt utformat stöd. I MIA Östra Södertörn har fokus legat på kartläggning inför valet av andra insatser som deltagaren sedan skulle kunna ta del av.

Oavsett delprojekt, har flera av våra case managers uttryckt att tidsbegränsningen är den största utmaningen. Att det är den viktigaste faktorn för att deltagarens ska nå de uppsatta målen. Fördjupar vi oss i tidsaspekten ser vi att tiden i Case management skiljer sig ganska mycket åt. Framförallt mellan delprojekten HBS, Stockholm och Östra Södertörn. Case managers arbete med en deltagare har varit olika lång i de tre projekten. I MIA-projektets grundläggande villkor är inskrivningstiden ett år oavsett delprojekt.

- I Östra Södertörn träffade deltagaren sin case manager varannan vecka, eftersom hen fick vägledning för studier och arbete, eller KBT-samtal varannan vecka. De genomförde huvudsakligen kartläggning med deltagarna, deras inskrivningstid var kortare, ca 4,5 månad i snitt.

- I HBS kombinerades Case management och Supported Employment. Den genomsnittliga inskrivningstiden var ca 8-9 månader.

- MIA Roslagen hade en case manager som deltog i inremitteringsteamet och gav stöd till att samordna kontakter med vården.

- I Stockholm gav case managers huvudsakligen individuellt stöd till deltagare. De stöttade även i samordning om det fanns behov av det. CM föreslog ytterligare insatser och stöd hos annan part utifrån varje enskild deltagare. Den genomsnittliga inskrivningstiden var ca 8-9 månader.

- För samtliga deltagare i MIA var den genomsnittliga inskrivningstiden 6,5 månader.

Insatsen case management har getts till ett stort antal deltagare. Av de avslutade deltagarna har 481 personer fått ta del av stödet från en case manager. Av dessa har 17 procent (16 % kvinnor och 18 % män) avslutats till arbete eller studier. 37 procent har fortsatt i arbetsinriktade åtgärder hos Arbetsförmedling eller kommun (37 % av kvinnorna och 36 % av männen).

Delprojekt som erbjudit stöd enligt CM-metoden: Östra Södertörn, HBS, Stockholms stad.

ARBETSTRÄNING

MIA-projektet har ökat förbundens samarbete med ASF i Stockholm. Bland annat har gemensamt utformade förfrågningsunderlag, krav på tjänsten och rutiner för samarbetet arbetats fram. Från

att det enbart var Samordningsförbundet Östra Södertörn som hade ett etablerat samarbete med ASF som leverantör till rehabiliteringstjänster, är det idag samtliga förbund inom MIA-projektet som använder ASF för arbetsträning. Sammanlagt har projektet finansierat köp av arbetsträningsplatser för 700 deltagare till en summa av 18 miljoner kronor. De ASF som de externa utvärderarna har intervjuat berättar att de varit nöjda med samverkan med MIA. ASF berättar också att deltagarna från MIA generellt har större utmaningar att delta i arbetsträning än Arbetsförmedlingens deltagare.

Arbetsintegrerande sociala företag (ASF) kombinerar på ett marknadsmässigt sätt, produktion av varor och tjänster med uppgiften att, genom arbete och delaktighet, integrera människor i samhälle och arbetsliv. För att kunna skapa och få tillgång till arbetsträning på ASF har förbunden och delprojekten haft olika tillvägagångssätt. De har gjort upphandlingar enligt LOU/ reserverade kontrakt, direktupphandling eller LOV. Hos andra delprojekt har man kommit överens med Arbetsförmedlingen om att få använda deras överenskommelser med anordnare av tjänsten förstärkt arbetsträning. En del delprojekt har även ordnat arbetsträning hos externa arbetsgivare. Sammanlagt hade MIA-projektet avtal med 27 olika ASF i Stockholms län.

Syfte med att använda ASF för arbetsträning har varit att kunna erbjuda deltagare aktivitet i en reell arbetsmiljö utifrån deras egna förutsättningar, för att de ska kunna öka sin aktivitetsförmåga. Målet med arbetsträningen har främst varit att deltagarna ska ha möjlighet ta del av fortsatt arbetsinriktat stöd från Arbetsförmedlingen eller från kommunala arbetsmarknadsinsatser. Eller så har deltagarna efter arbetsträningen haft kontakt med SE-handledare i MIA-projektet i syfte att ta nästa steg till anställning.

Projektets erfarenhet av att samverka med ASF har varit mycket god, framförallt då företagen kunnat ta emot deltagare som annars inte kunnat ta del av ordinarie arbetsförberedande insatser, till exempel deltagare med sjukpenning som inte kommer upp i 10 timmars aktivitet. Företagen har dessutom en mycket god förmåga att anpassa arbetsträningen efter individens behov och förmåga. Och utöver att deltagarna har fått möjligheten att vara ute på en arbetsplats och pröva sin förmåga, har de fått vara i ett socialt sammanhang och känt tillhörighet, vilket har varit en stor vinst för deltagarna. Detta visar sig även i de goda resultaten i enkäter samt i deltagarnas egna berättelser.

Av de avslutade deltagarna har 812 personer arbetstränat på ett ASF eller hos en extern arbetsgivare. Av dessa 20 procent av deltagarna gått direkt till arbete eller studier (16 % av kvinnorna, 28 % av männen). En förklaring till att färre avslutats till arbete eller studier, jämfört den totala avslutsstatistiken i MIA, efter arbetsträning kan ligga i att målgruppen hade en svårare problematik än förväntat vid projektstart. Denna låga måluppfyllelse kompenseras väl av att så många som 36 procent av deltagarna i arbetsträning på ASF (35 % av kvinnorna och 38 % av männen) gått vidare till ordinarie arbetsförberedande insats, en siffra som väl motsvarar upphandlingsunderlagens krav på att deltagarna ska kunna uppvisa stegförflyttning.

Samtliga delprojekt har erbjudit arbetsträning på ASF eller hos extern arbetsgivare.

MYNDIGHETSGEMENSAMMA TEAM

Myndighetsgemensamma team ska syfta till en effektiv resursanvändning i arbetet med att förbättra förmågan till förvärvsarbete för personer som är i behov av samordnade rehabiliteringsinsatser. Representanter från samtliga medlemmar närvarar vid ett och samma möte vilket ger deltagarna förutsättningar att korta sin tid utanför arbetsmarknaden. För att skapa sig en gemensam bild gör teamet en genomlysning av ärendet och ser över deltagarens historik,

nuvarande situation och behov vid ett och samma tillfälle.

Teamen kan beskrivas som samhällsekonomiskt fördelaktiga genom effektiva, tidsbesparande och samordnade möten. Det ger regelbundenhet samt en ökad förståelse och kunskap, om deltagarnas situation, respektive organisations uppdrag och regelverk. Det skapar tydlighet, förtroende och ett lärande. Det ger en ökad möjlighet för deltagaren att lyckas. När deltagarna dessutom får möjlighet att delta i mötet lyfts delaktighet fram som kraftfullt och avgörande för att nå framgång i mötet. Tre delprojekt hade myndighetsgemensamma team som deltagarnas ingång till MIA-projektets insatser.

Teamen har behövt anpassa sig till förändringar hos medlemmarna. Exempelvis arbetade en representant från Försäkringskassan även med deltagararbete inspirerat av CM-metoden. Det har under projektiden ändrats och medarbetaren deltar nu istället i möten och bidrar med sin kunskap om socialförsäkringen. Arbetsförmedlingen och kommunerna är de som är mest flexibla i sin utlåning av personal. Från kommunerna har det varit representanter från försörjningsstöd, arbetsmarknadsenheter och ibland även från LSS. En förutsättning som lyfts fram är att alla organisationer behöver prioritera och sanktionera arbetet i myndighetsgemensamt team så att inte andra ordinarie uppgifter tar över. Kontinuitet är också viktigt, att teammedlemmar inte byts ut för ofta. Det är viktigt med uppföljning för att följa deltagarna och se de förändringar och stegförflyttningar som görs. Kunskapsöverföring lyfts som en viktig del i teamsamarbetet, både inom teamet samt in i organisationerna.

Det kan vara svårt att visa på effekter av myndighetsgemensamma team men det som kan ses är att det verkar innebära en kortare inskrivningstid för deltagare i MIA-projektet. Fördelningen i inskrivningstid mellan delprojekt som haft, respektive inte haft ett myndighetsgemensamt team knutet till sina MIA-insatser, skiljer sig till viss del åt (se Bilaga 1). I huvudsak har de delprojekt med ett myndighetsgemensamt team knutet till sig generellt kortare tid i projektet med en tydligare positiv snedfördelning, med vilket menas att majoriteten av deltagarna har en kortare inskrivningstid i projektet. MIA HBS och MIA Stockholm sticker ut genom avvika från denna typ av fördelning, medan MIA Södertäljes positiva snedfördelning inte är lika kraftig. De tre delprojekten med myndighetsgemensamt team uppvisar dock ett tydligt mönster, och ger en indikation om att myndighetsgemensamt team i viss mån bidragit till att förkorta den tid deltagare behöver stöd i insats.

Delprojekt som haft Myndighetsgemensamt team kopplat till MIA-projektet: Roslagen, Östra Södertörn och VärNa.

GRUPPAKTIVITETER

Alla delprojekt har på olika sätt bedrivit eller haft tillgång till, gruppverksamhet för sina deltagare. Verksamheterna kan ha drivits av projektet själva, upphandlats hos externa aktör eller varit en del i en kommunal verksamhet.

Hos MIA Östra Södertörn har deltagarna kunnat ingå i Tyresö kommuns gruppverksamheter, Stationen och ROA. På Stationen som är en kreativ projektverkstad där man använder drama-pedagogiska metoder kunde unga vuxna mellan 16 och 29 år delta i både gemensamma och individuella projekt. ROA - rehabilitering och aktivering och mobiliseringskurs, lades ner under projektets gång.

Mobiliseringskurserna i MIA VärNa var en värdefull insats i kedjan av insatser. Som arrangör anlätades i början en folkhögskola och sedan ett företag med arbetsmarknadstjänster. Kurserna

pågick sammanlagt 90 timmar i tio veckor. Grupperna bestod av 10 - 15 deltagare. Kursupplägget utvecklades löpande tillsammans med arrangörerna. Sista året använde kursanordnaren även självskattningsmetoden "Feedbackinformerade tjänster" (F.I.T.), för att regelbundet kunna följa deltagarnas välbefinnande, anpassa insatsen och stämma av så att önskat resultat uppnåddes.

MIA Stockholms stad erbjöd gruppträffar för de deltagare som ingick i insatsen Case management Narkolepsi. Ansvariga för gruppträffarna var case managern och en kurator verksam på narkolepsivården på Karolinska sjukhuset. De fick bl a besök av dietist och läkare från narkolepsivården. Deltagarna hade stor behållning i att bara få träffas och prata om svårigheter utifrån sin diagnos då det för många var första gången som de träffade andra med samma diagnos. När insatsen avslutades i juni 2019 hade några i gruppen tagit initiativ till att starta en förening för personer med narkolepsidiagnos.

Hos MIA Stockholms stad kunde också deltagare fr o m augusti 2019 delta i gruppaktiviteter på Aktivitetsplatsen som startades av Samordningsförbundet Stockholms stad. På Aktivitetsplatsen kunde deltagarna delta i olika aktiviteter i syfte att öka sin aktivitetsförmåga som ett första steg mot arbete eller studier.

MIA Roslagen testade olika upplägg för sin gruppverksamhet. Under projektets första två år upphandlades kursanordnare från MISA Kompetens. Och under det första året delades kurserna upp i en arbets- och studieförberedande kurs, samt en självstärkande/motiverande kurs. Under projektets andra år valde de att slå samman självstärkande och arbetslivs-förberedande kurs för att tydliggöra att fokus var en väg framåt mot självförsörjning. Under projektets tredje år bedrev delprojektet gruppverksamhet i egen regi av projektmedarbetare. Detta medförde ett närmare samarbete och ökad kunskapsöverföring mellan kursledare, deltagare och SE-handledare.

MIA Södertälje erbjöd en gruppinsats med fokus på hälsa för utrikesfödda kvinnor och som blev mycket populär. Där fick deltagarna möjligheten att praktisera svenska, lära sig om allt från riskfaktorer, stress och kost, till fysisk aktivitet. Deltagarna fick möjlighet att berätta om sina relationer och sin vardag. Men även aktiviteter som vattengymnastik, power walks och bowling.

Delprojekt som erbjudit gruppaktiviteter: Östra Södertörn, Värna, HBS, Roslagen, Stockholms stad och Södertälje.

ÖVRIGA ARBETSSÄTT

Delprojekten har använt olika arbetssätt både hur de använt metoderna och hur det varit möjligt att kombinera olika metoder och arbetssätt. En del delprojekt hade på förhand tänkt att deltagarna skulle ta del av olika stöd efter varandra. Andra delprojekt att alla skulle få ta del av en grundmetod, för att sedan lägga till en eller flera utifrån deltagarnas behov. Det fanns delprojekt som hade flera insatser och stöd inom projektet och andra som gjorde överenskommelser om att projektets deltagare skulle få ta del av ordinarie verksamheters insatser som tillägg till projektets insatser.

I MIA Östra Södertörn började deltagarna i den insats som bäst motsvarade deltagarens behov och önskemål. Den kunde delta i flera insatser efter varandra, så att insatserna bildade en kedja. Inom projektet hade man en studie- och yrkesvägledare i en Vägledningsinsats, som syftade till att ge deltagaren en bättre bild av sin situation, vad deltagaren ville samt en idé om vägen dit. Man hade även en KBT-konsulent som hade individuella samtal med deltagare samt stöttade i nätverksbyggande kring deltagaren. KBT-konsulenten erbjöd också gruppaktiviteter med fokus

på bland annat stresshantering. MIA Östra Södertörn erbjöd även deltagare kontakt med IT-pedagog där deltagarna fick datakurs och CV-stöd. Varje deltagare fick ett skraddarsytt program utifrån behov och mål. Datakursen hade också en social funktion och bidrog till mer fasta rutiner för deltagarna.

Även MIA VärNa erbjöd deltagarna en kedja med olika förrehabiliterande insatser. Av de deltagare som gick i mobiliseringskursen var det många som gick vidare med arbetsträning hos något av de upphandlade arbetsträningföretagen. MIA VärNa provade även nätverksbaserade samtal. Något som var särskilt värdefullt vid till exempel avslutstillfällen eller om deltagaren kände sig vilse/osäker inför kommande vägval. Deltagaren fick stöd i att bjuda in representanter från alla involverade myndigheter/vården och även sina närstående till mötet. Mötet leddes av en nätverkssamtalsledare.

Hos MIA Stockholms hade man inledningsvis bara en insats/metod att erbjuda deltagarna, case management. Delprojektet gjorde därför överenskommelser med verksamheter inom Arbetsmarknadsförvaltningen i Stockholms stad om att projektets deltagare, oavsett vem som var remmitent, skulle få ta del av kommunens arbetsinriktade insatser. Exempelvis fick de deltagare som case managern bedömt hade behov av det, möjlighet att få stöd av studie- och yrkesvägledare, hälsocoach och KBT-coach. Deltagare kunde även få ta del av arbetsträning på kommunens arbetsplatser.

MIA HBS projektidé var att alla deltagare skulle få kontakt med och stöd från en SE-handledare. För de deltagare som behövde det, adderades en case manager till deltagararbetet. Av deltagarna i MIA HBS har 43 procent fått en case manager som tillägg till stödet från SE-handledaren.

I samtliga evidensbaserade metoder, Supported Employment/IPS, Case management och Bostonmodellen, har medarbetarna deltagit i metoddagar och handledning över delprojektet. MIA HBS har även utbildat två medarbetare inom FIT för att arbeta ännu mer med att inkludera deltagarna i inflytande och makt över sin egen situation i projektet. Vid flera tillfällen har vi samlat alla 75 projektmedarbetare för gemensamma utbildningsdagar och erfarenhetsutbyte. Dessa träffar har nästan alltid haft inslag som kopplas till arbete med de horisontella principerna. Projektets egen uppföljning visar att medarbetarna har ökat sina kunskaper i alla de horisontella principerna.

Exempel på aktiviteter inom horisontella principer som genomförts regionalt:

- Kartläggning av förekomst av jämställdhet inom förbundens styrdokument, såsom verksamhetsplaner och strategidokument.
- Vi har sökt reda på lokala handlingsplaner kring våld i nära relationer, som ska finnas hos kommunerna.
- Vi har ställt krav på upphandlade leverantörer till projektet om att de ska kunna beskriva sitt arbete med jämställdhet, tillgänglighet och icke-diskriminering.
- Tillgänglighetskartläggning i projektets lokaler och hos arbetsintegrerande sociala företag.
- Grundutbildning i jämställdhet för att medarbetare.
- Medarbetare har genomgått web-utbildning om våld i nära relation.
- Stöd till delprojektet att använda Genuskompassen och NNS sju frågor om våld i nära relationer.

Exempel på material som tagits fram i projektet.

- Case management-insats i MIA Stockholms stad har utvecklat ett gemensamt

kartläggningsmaterial för initial kartläggning. Under projekttiden har man också med hjälp av Genuskompassen diskuterat om materialet och användningen av det, uppfattas som könsneutralt och tillgängligt för alla deltagare. Även ASF-samordnare i projektet skapade ett kartläggningsmaterial med utgångspunkt i CM's initiala kartläggning.

- I MIA Södertälje fann man att metoderna i Bostonmodellen, som bygger på verbal och skriftlig kommunikation, inte alltid var lätt att tillämpa med deltagare som har svårigheter med svenska språket eller kognitiva nedsättningar. Delprojektet tyckte därför att det var nödvändigt att utveckla komplementära metoder. Under projekttiden har MIA Södertälje kvalitetssäkrat Bostonmodellen för att garantera att män och kvinnor får samma frågor utifrån kartläggningsmaterialet. Materialet har kompletterats med frågor om våld, som började användas från januari 2020.

Kommunikation, spridning och påverkansarbete

Beskriv hur ni arbetat med spridning och påverkansarbete. I vilka sammanhang har i spridit erfarenheter från projektet? Vilka organisationer har ni riktat er till? Hur förs projektresultatet vidare?

Under MIA-projektets första år syftade kommunikationen till att göra organisationen känd hos såväl medlemmar och påverkanspersoner som hos kommuninnevånare. Målet var även att skapa en samsyn inom projektet och öka vi-känslan. Genom allt från seminarier, kunskapsdelning och blogginlägg på hemsidan berättade vi om projektets syfte och mål. Det andra och tredje året hade vi nått en rimlig kännedom hos de prioriterade målgrupperna. Samtidigt hade vi fått fram data som visade hur vårt arbete gjorde skillnad. Kommunikationen fokuserade på att gestalta resultat, arbetssätt och metoder, inte minst genom att lyfta fram deltagarröster från projektet. Det tredje året fokuserade vi speciellt på våra kärnområden jämställdhet, icke-diskriminering och tillgänglighet. Våra plattformar har varit sociala medier, en nyhetstjänst för spridning av pressreleaser, deltagande på politikerveckan, Järvaveckan, samt på olika större och mindre konferenser runt om i Sverige.

VISUELL IDENTITET OCH POSITION

Vi tog tidigt fram ett koncept och en visuell identitet i syfte att göra projektet tydligt och känt. Vi har arbetat uthålligt med innehåll och form som kommunicerar MIA-projektet enkelt, tilltalande och lättillgängligt. Logotypen för projektet har funnit med i alla extern och intern kommunikation. Den för tankarna till en blomma, där sex blad symboliserar de sex delprojekten. Blomman är placerad jämte EU-flaggan. Logotypen kunde på det sättet visualisera att projektet är finansierat av Europeiska socialfonden.

MIA-projektets kommunikation utgick från devisen "Ingen ska hamna mellan stolarna". Under projektets gång har konceptet hållits levande, bland annat under politikerveckan i Järva, samt på olika seminarier då MIA-stolar varit rekvisita i bakgrunden. Stolarna köpte vi av ett ASF som målade dem i MIA-projektets logotypes färger. En av stolarna fick Pridefärger. Vi tog fram en tydlig vision som alla kan relatera till ger inspiration genom hela projektet. För att hitta vår vision gjorde vi en visuell gestaltning där projektledningen skapade moodboards och satte ord på sin vision. Mod och möjligheter till människor och myndigheter. Mod och möjligheter behövs för att åstadkomma nödvändig förändring i välfärden. Myndigheterna består av människor. Den personliga insatsen kan göra skillnad. Möjligheterna kommer när man ser var det skaver. Det krävs mod för att fatta obekväma beslut. Vi har ofta hört att deltagare som snurrat runt i systemen länge har känt hopplöshet.

Hemsidan miaprojektet.se är navet i vår kommunikation. Här samlar vi allt från nyheter och fakta till rapporter och utredningar. Vi har även publicerat artiklar på Facebook, LinkedIn och skapat en Instagram-sida @miaprojektet. Kommunikationsplanen har riktat sig till många huvudmålgrupper som chefer, tjänstemän och medarbetare som är involverade i projektet samt politiker och

tjänstemän i samordningsförbunden.

Delprojektens resultat har i första hand redovisats i de lokala styrgrupperna. Tre gemensamma resultatdialoger har genomförts med Framtidsverkstäder, brukarstyrda brukarrevisioner och med Sweco. Ett uppskattat inslag när vi har presenterat projektet har varit när vi haft med oss deltagare som fått berätta själva. Därför har deltagare berättat sina livshistorier för riksdagsledamöter i Riksdagshuset, för EU-parlamentariker och för chefer och handläggare i olika sammanhang. Stödet i MIA har för dem varit livsavgörande. Deras röster har varit projektets viktigaste. Projektet har bjudits in till flera konferenser, Finsams nationell konferens, SKR, KNUT, presenterat projektets resultat för strukturfondspartnerskapet, Storsthms arbetsmarknadsnätverk, EU-delegater och socialfondens övervakningskommitté. Vi deltog även i Järvaveckan vid två tillfällen.

Projektets resultat kommer fortsätta att spridas inom ramen för tillämpningsprojektet MIA Vidare, men med ett tydligare fokus på implementering.

Exempel på framtaget kommunikationsmaterial

- Tre årsrapporter för 2018, 2019 och 2020 för att göra resultaten lättillgängliga för all projektpersonal och alla medlemmar
- Minibroschyr "MIA är bäst ingen protest" presenterar MIA i korthet.
- Film där deltagarberättelser gestaltas av skådespelare.
- Korta filmer för facebook.
- Till projektmedarbetarna har vi tagit fram julkort, affisch med 100 saker att göra för att stötta MIA-projektet.
- Alla som utmärkt sig lite extra har fått ett specialdesignat Guldkort.
- Material för att presentera konceptet jobbskuggning som en väg för deltagare att göra studiebesök på arbetsplatser.
- Hemsida som arbetat medvetet med att spegla arbetet med de horisontella principerna
- Inlägg på sociala medier i syfte att lyfta vår värdegrund och vårt arbete med horisontella principer.
- Regelbundna inlägg på hemsidan med intervjuer, deltagarberättelser och nyheter. Här finns även projektansökan, statistikbilagor, brukarrevisioner och Swecos rapporter uppladdade.
- Lättlästa foldrar för delprojekten samt insatserna CM, SE, IPS samt ASF.
- Vepor för konferenser och frukostseminarier.

Uppföljning och utvärdering

Hur har extern utvärderare konkret bidragit till projektarbetet? Hur har ni själva arbetat med uppföljning och utvärdering i projektet? På vilket sätt har det varit ett stöd för projektverksamheten?

Vi har haft en omfattande intern datainsamling. Projektet har haft en egen utredare som har sammanställt, analyserat och rapporterat projektets resultat. Samtliga samverkansinsatser har också registrerats i det nationella uppföljningssystemet SUS. Utöver den information som kan härledas till in- och utskrivningsvariabler har vi använt NNS indikatorenkäter, projektets egen webbenkät när deltagare avslutas i projektet samt anlitat brukarorganisationerna RSMH och Verdandi-Brukar kraft för att genomföra brukarstyrda brukarrevisioner. I brukarrevisionerna har deltagarna besvarat vilken insats de tagit del av, vilket på så sätt kunnat uppvisa de styrkor och svagheter som finns med metoderna i projektet. Några av de generella resultat från flera delar av projektets utvärderingsområden har varit att deltagarna upplevt en styrka i det heltäckande stöd som Case managers gett och att stödet fått ta den tid som behövts. Även bemötandet från personalen och individanpassat stöd har lyfts fram som positivt.

NNS INDIKATORER

Nationella Nätverket för Samordningsförbund (NNS) har tagit fram indikatorer för att mäta samverkan och hur deltagarnas upplevelser att stödet de får fungerar. Dessa indikatorer tillämpas i alla delprojekt och ställs till deltagare, medarbetare och förbundets styrgrupper. Här får vi veta när deltagarna är som mest positiva och när de har som flest invändningar. Insamlingen av enkäter har skett löpande och årligen sammanställdes samtliga svar och skickades till NNS. MIA-projektet redovisade dessa resultat halvvägs i mätperioden för intern del, för att på så sätt mäta utvecklingen ytterligare. Mätningarna möjliggjorde en jämförelse med MIA-projektets delprojekt och den nationella mätningen. Vi har även kunnat analysera deltagarnas svar utifrån könsskillnader. Flera delprojekt har analyserat svaren tillsammans med medarbetare och i några fall även med deltagare. Som ett resultat av MIA-projektet har samtliga samordningsförbund i Stockholm valt att fortsätta med den nationella mätningen och bidrar därmed till den nationella kunskapsutvecklingen. Sammanlagt har 1679 enkätsvar från deltagare levererats till den nationella statistiken.

AVSLUTSENKÄT

Genom projektets egna avslutsenkät har vi kunnat se vad som ytterligare bidragit under deltagarnas tid i projektet. 97 procent svarar klart positivt att de fått ett respektfullt bemötande av personalen. Vanliga förekommande ord har varit "välkomnande" och "förstående", och deltagarna vittnar om att de sällan tidigare fått den typ av stöd och förståelse som getts inom MIA-projektet. Utöver själva arbetsträningen som erbjudits är det framförallt det stöd som bidragit till bättre rutiner, större tillit till myndigheter och en social gemenskap som varit av störst vikt. Många vittnar framförallt om att Case manager och det sammanhållna stödet har hjälpt i kontakt med andra myndigheter

BRUKARSTYRDA BRUKARREVISIONER

Enligt brukarrevisorerna från RSMH, Riksförbundet för social och mental hälsa, står MIA-projektet ut från många andra arbetsmarknadsprojekt, eftersom så många deltagare får en insats de är nöjda med. De har beskrivit att det är stor skillnad på intervjuades liv före och efter MIA-projektet. Rena framgångssagor beskrivs. Före MIA-projektet var intervjuade isolerade från omvärlden, sjukskrivna, hade inget hopp och inget socialt liv. Under sin tid i MIA-projektet trivs nästan alla intervjuade med sina liv, de jobbar, har fritid, dygnsrytm, gör skillnad på vardag och helg, tränar och har något att se fram emot. Många har kommit närmare arbete och studier. RSMH:s bedömning, från rapporten 2019, var att projektet bör implementeras. MIA-projektet försöker verkligen att matcha deltagare till rätt aktiviteter. De intervjuade känner att deras synpunkter tas på allvar och de får vara delaktiga i planering och utförande. MIA-projektets personal får mycket beröm. Personalen lyssnar, bryr sig om deltagaren, tar sig tid och är flexibla.

Brukarrevisionerna från Verdandi visar att det skett en mätbar förbättring när det gäller stödet för deltagare att ha kontakt med andra myndigheter. Det som har betytt mest enligt revisionen är områden som "Att bryta isolering", "Kartläggning av behov" och "Framtidstro och hopp". Verdandis revision visar på en viss könsskillnad. Kvinnor framhåller att projektet fått dem att känna sig betydelsefulla i större utsträckning än män. Män har framhållit värdet av nya kunskaper och färdigheter i större utsträckning än kvinnor. Verdandi visar även att en majoritet av deltagarna upplever att de har möjlighet att påverka sin situation och har inflytande över sin planering. Även förbättringar har skett mellan den första och andra mätningen. Flera av de förbättringsförslag som Verdandi föreslog i den första mätningen, däribland att delprojekten borde skapa fler möjligheter för deltagare att lämna sina anonyma åsikter eller klagomål till projektet, har efteråt implementerats i form av en lokal brevlåda. Att säkerställa att deltagarnas åsikter kommer oss till del på flera sätt har varit viktigt så att även klagomålshantering är tillgänglig för

alla deltagare.

UPPFÖLJNING AV METODARBETET

Metodarbetet i projektet har i första hand följts upp genom gemensamma metoddagar och metodhandledning. Vissa skillnader mellan metoderna kunde även synliggöras genom brukarrevisionerna. Därutöver har vi också fört intern statistik och gjort lokala och regionala analyser på utifrån de olika metoderna.

De externa utvärderarna Sweco, lyfter fram att resultaten visar att delprojektens tillämpning av metoderna relativt väl överensstämmer med de beskrivningar som är presenterade metodöversikten som projektledningen tagit fram. De menar ändå att det hade ur ett utvärderingsperspektiv underlättat jämförelser av de olika metoderna om delprojekten hade tillämpat metoderna på ett liknande sätt.

Vi har genomfört en mätning av metodföljksamhet för Supported Employment som har testas i Sverige. Misa Kompetens anlätades för att genomföra mätningen, med stöd av MIA-projektets utredare. Mätningen bygger på två enkätundersökningar som genomfördes vid två tillfällen. Metodföljksamhetsmätningen är utformad som ett självskattningsverktyg, där deltagare och SE-handledare har möjlighet att skatta hur de upplever sin nuvarande situation. Skattningen omvandlas till ett tal som ger en indikation på var följksamhet i metodens områden finns. Jämförelsen har sedan kunnat sätta MIA-projektets resultat i förhållande till annan likvärdig verksamhet. Vi jämförde sedan MIA med Misas egna resultat. Generellt är deltagarna mycket nöjda med SE-stödet de fått inom MIA. En av skillnaderna mellan MIA-projektets och Misas resultat är att MIA generellt haft något högre resultat bland deltagare, och samma resultat som Misa för handledare. Ett genomgående mönster är att de kvinnliga deltagarna svarar något mer positivt på frågorna än män gör, vilket också är fallet i andra undersökningar inom MIA-projektet. De frågor som står för det lägre snittet rör möjligheter att samarbeta med andra stödinsatser och möjligheten att medverka i professionella nätverk. Dessa resultat speglas av liknande mönster i NNS indikatorenkäter för personal; medarbetare i MIA känner att samarbetet med andra stödinsatser och ordinarie verksamhet är bristande. Ett stort fokus inför MIA Vidare är därför att fortsätta undersöka orsakerna till detta. De mestadels positiva resultaten för handledare inom MIA-projektet att det finns en tydlig kunskaphöjning kring metoden Supported Employment.

Projektet har fört intern statistik och haft analysseminarium i projektsamordningsgruppen utifrån deltagarnas antal timmar och månader i olika insatser, samt i projektet som helhet. Dessa analyser har handlat om att jämföra skillnader mellan män och kvinnor. Analyser har gjorts på tid i arbetsträning hos ASF och externa arbetsgivare, tid i Supported Employment, samt tid i Case Management. Utifrån statistiken har vi kunnat se att kvinnor i början av projektet haft mindre antal timmar hos arbetsträning hos ASF än män har haft, men vid en senare uppföljning hade dessa skillnader minskat. Inga statistiska skillnader har kunnat påvisas för de andra metoderna, eller för arbetsträning hos externa arbetsgivare.

STEGFÖRFLYTTNING I MIA

Inom MIA-projektet har deltagarnas stegförflyttning definierats som steg som tas närmare arbetsmarknaden. Detta har mätts genom både kvantitativa och kvalitativa termer. Inom kvantitativa termer mäts stegförflyttning på två olika sätt: Stegförflyttning med avseende på försörjning och sammanlagd stegförflyttning. Inom kvalitativa termer mäts stegförflyttning genom deltagarnas egna upplevelser.

Sammanlagd stegförflyttning tar hänsyn både till ekonomisk stegförflyttning och förändring i

aktivitet. Den baserar sig på den primära försörjningen deltagaren hade vid inskrivning, försörjningen vid avslut, avslutsorsak samt status vid avslut. Alla deltagare som avslutat till arbete, studier eller till ordinarie arbetsförberedande insatser på Arbetsförmedlingen eller kommunen räknas här som att de gjort en stegförflyttning oavsett hur deras försörjning förändrats. Det motiveras med att de förmodligen kommit närmare arbetsmarknaden i och med att de kan ta del av en insats även om det inte syns i försörjningsstatistiken.

Antalet deltagare som gjort en sammanlagd stegförflyttning är 982 personer vilket motsvarar 54 procent. Det är 57 procent av männen (421 personer) som enligt detta mått gjort en stegförflyttning jämfört med 52 procent av kvinnorna (556 personer). Denna skillnad är statistiskt signifikant men inte så stark, vilket betyder att män i något högre utsträckning än kvinnor gör en sammanlagd stegförflyttning.

Deltagarnas upplevelse av sin stegförflyttning närmare arbete är något mer positiv. Vid en sammanvägning av projektets egna avslutsenkät samt svaren från NNS indikatorerna så är det 60 procent av deltagarna som upplever att de kommit närmare arbetsmarknaden (56 procent av kvinnorna och 63 procent av männen). En möjlig förklaring är att de som inte gör en stegförflyttning i mindre mån också svarar på någon av enkäterna, och att upplevelserna därför i större utsträckning speglar de positiva stegförflyttningarna. Trots detta visar resultaten på liknande mönster och framförallt speglas de faktiska resultaten mellan könen också av hur män och kvinnor har besvarat enkäterna; män upplever i högre utsträckning sig ha kommit närmare arbete eller studier än kvinnor efter att ha deltagit i projektet.

EXTERNA UTVÄRDERARE

Sweco fick uppdraget att utvärdera och stödja processer i MIA-projektet i juni 2018, då projektet pågått under ett års tid. Sweco har lämnat flera delrapporter samt en slutrapport (se Bilaga 3). Några av deras viktigare reflektioner handlar om projektets framgångar i deltagararbetet, utmaningar kring samverkan, resultat kring horisontella principer samt rekommendationer för MIA Vidare.

Sweco menar att MIAs resultat pekar på att satsningarna inom ramen för projektet har varit framgångsrika för projektdeltagarnas stegförflyttning. Detsamma gäller delvis för utvecklingen av samverkan. Mot denna bakgrund gör Sweco bedömningen att MIA har bidragit till en utveckling i linje med önskade effekter.

Samverkan är svårt. Sweco anser att det var tydligt att det behövs samverkan mellan många olika områden för att det ska fungera för deltagaren. I en SIQ-analys som presenterades våren 2019 framgår att det finns ett stort glapp mellan den regionala strukturen och deltagarperspektivet. Det har också funnits variationer mellan delprojekten, vilken vikt som lagts på individperspektivet respektive myndighetssamverkan. Sweco beskriver i sin slutrapport delprojektens syn på hur samverkan och samarbete mellan delprojekt och samverkande parter har fungerat, samt vilka utmaningar som funnits.

Sweco beskriver att projektets resultat för de horisontella principerna har handlat om att kompetensutveckla projektmedarbetare och ledning i jämställdhet, tillgänglighet och icke-diskriminering har genomförts har gett bra resultat och överlag verkar utbildningsdeltagarna nöjda. Det finns vissa förbättringsmöjligheter kring medarbetarnas möjlighet att använda kunskaperna i det vardagliga arbetet och om mottagarkapaciteten i hemmaorganisationen.

Sweco bedömer att MIA har haft ambitioner att synliggöra hur och varför ojämställdhet uppstår.

De nämner dock en utvecklingspotential kring att systematisera stödet till delprojekten. Projektets storlek och förhållandet mellan vilka aktiviteter som bedrivs i ett lokalt eller regionalt perspektiv framhöll Sweco som problematiskt. Utmaningen att sprida kunskaper mellan delprojekten handledare om hur delprojekten viktade förhållandet mellan individperspektiv och myndighetssamverkan. Swecos slutsats var att det oavsett detta behövs en samlad strategi för hur erfarenheter ska tas till vara i ett regionalt perspektiv.

De kunde konstatera att det skett en utveckling av arbetssätt och samverkan i MIA-projektet på organisatorisk nivå. Sweco bedömde att det fanns en vilja ytterligare stärka samverkan kan ge goda förutsättningar inför fortsatt implementering och spridning av resultat från projektet. Att fler samordningsförbund anmält intresse för att medverka i MIA Vidare talar för att arbetssätt som tillämpas inom MIA uppfattats vara ett bra alternativ för personer i behov av ett samordnat stöd.

Användande av resultat

Beskriv hur ert projektresultat helt eller delvis kommer att användas i ordinarie verksamhet och i befintliga strukturer. Om implementering uteblir - beskriv varför? Hur har ni arbetat för att resultaten tas om hand?

MIA-projektet var Stockholmsregionens största socialfondsprojekt. Under de dryga tre år som projektet pågick har samverkan inom rehabiliteringsområdet stärkts i regionen. I det stora och unika projektet samlades flera välfärdsaktörer för att möta kvinnors och mäns behov inom ramen för den finansiella samordningen. Tre år är ändå en kort tid för detta gemensamma samverkansprojekt. Vi fick möjlighet att söka ett tillämpningsprojekt och när genomförandefasen för MIA-projektet avslutades den 31 maj startades MIA Vidare den 1 juni. Det innebär att de 415 deltagare som hade ett pågående stöd kunde fortsätta med detta i det nya projektet.

Projektorganisationen utökades därmed med två nya delprojekt. Sedan MIA-projektet startade har två nya samordningsförbund (SF) tillkommit i länet, SF Sundbyberg och SF Sollentuna, Upplands Väsby och Sigtuna (SUVS). En tillämpning i fler kommuner bidrar till att samordningsförbundets resurser och därmed omfattningen av stöd och samverkan kring prioriterade målgrupper växlar upp. MIA Sollentuna, Upplands Väsby och Sigtuna och MIA Sundbyberg tillsammans med kommunen Upplands-Bro ingår nu i MIA Vidare med sammanlagt åtta delprojekt.

MIA Vidare syftar till att:

- Fler personer ska få en ökad delaktighet i samhället genom att de kommer ut i arbete och studier samt får stöd från ordinarie verksamheter.
- Stärka den regionala samverkan genom och mellan samordningsförbunden i Stockholms län som får möjlighet att ge ett tydligare stöd till personer med en sammansatt problematik.
- Kunskapsinsamling om hållbara metoder och arbetssätt när flera samhällsaktörer samverkar kring personer i behov av stöd. Med stärkt stöd ökar förbundens möjligheter att påverka uppdragsgivare för att på så sätt nå förändringar på nationell nivå.

Från MIA-projektet tar vi med oss de verkningsfulla metoder och arbetssätt som utvecklats och utvärderats. Arbetssättet utgår ifrån en helhetssyn på individens behov och en myndighetsgemensam samverkan. De evidensbaserade metoder som vi kommer arbeta vidare med i mötet med deltagare är Case management (CM), Supported Employment (SE), Individual Placement and Support (IPS) och Bostonmodellen. Andra insatser och arbetssätt såsom mobiliseringsinsatser, gruppverksamheter och arbetsträning på arbetsintegrerande sociala företag (ASF) fortsätter vi också med. Inom ramen för MIA-projektet har även olika former av samlokalisering och myndighetsgemensamma team utvecklats och vi kommer sprida denna kunskap och tillämpa dessa i MIA Vidare.

Den stora samverkansorganisation som MIA Vidare medför med alla samordningsförbund i länet, samtliga medlemmar innebär en stark regional förankring. Tillämpningsprojektet innebär också att vi har skjutit på de planer för implementering som annars skulle legat inom ramen för MIA-projektet. En stegvis implementering av exempelvis metoanpassning, systematisk datainsamling samt ett ökat fokus på jämställdhetsintegrering har påbörjats inom respektive samordningsförbund.

Sex samordningsförbund skapade med MIA ett kraftfullt projekt som suddat ut gränser mellan tolv kommuner och stärkt samverkan mellan medlemmarna. Med projektet har vi fyllt glappet som lätt uppstår när en person behöver stöd från flera myndigheter för att kunna nå arbetsmarknaden. MIA har varit ett gigantiskt teamwork som under tre år givit fler än tvåtusen människor ökad livskvalitet och större engagemang i samhället. Många har börjat arbeta eller studera, eller närmat sig arbetsmarknaden. Det som talar för att MIA-projektet kommer att skapa en djupare förändring är det omfattande datamaterialet, levandegjort genom deltagarnas berättelser.

Mottagare av projektresultaten är förbundens styrelse och beredningsgrupp och därmed dess medlemmar, kommunerna, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Region Stockholm. Det är även de handläggare, tjänstemän och politiker som verkar i dessa organisationer samt samverkanspartners som brukarorganisationer och arbetsgivare.

Kommentarer och tips

Vilka tips vill ni delge framtida projekt? Vad gick bra och varför? Vad gick mindre bra och varför?

Starta arbetet i god tid

Det låg flera års förberelser bakom ansökan till MIA Mobilisering inför Arbete. Förbunden hade dessutom tidigare erfarenheter av att samverka inom ramen för socialfondsprojekt. Flera delprojekt kom igång sent med de upphandlingsprocesser som krävdes för att kunna erbjuda arbetsträning på arbetsintegrerande sociala företag.

Satsa på gemensam utveckling

Det finns flera fördelar med att samlas under ett enat projektparaply. En gemensam plattform för att leda och driva möten, arbeta med värderingar, kommunikation och bemötande skapades en kultur inom projektet som vi har haft nytta av för att göra projektet känt och omtyckt.

Börja med jämställdhetsarbetet

Av de horisontella principerna har vi erfart att det är viktigt att börja med en grundläggande förståelse för de nationella jämställdhetspolitiska målen. När arbetet inom MIA-projektet tog fart började vi använda jämställdhetsglasögonen och kunde även synliggöra andra normer som påverkar hur vi rehabiliterar ojämnt.

Ta stöd i evidensbaserade metoder

Medarbetarna har haft gemensam metodhandledning i flera av de valda metoderna och arbetssätten. Möjligheten att kunna diskutera och reflektera över likheter och skillnader har berikat projektet.

Arbeta med färre och tydligare mål

De externa utvärderarna inom MIA-projektet har både bidragit och försvårat för projektledningen genom att arbetssättet inte alltid följt projektets processer.

Lyssna på deltagarna

Projektet har i stor utsträckning arbetat för att göra deltagarna aktiva i sin rehabilitering. De

metoder som vi har använt har i hög utsträckning handlat om att möta deltagarna där de är. Utöver den datainsamling som genomförts i form av enkäter, intervjuer och deltagarberättelser har vi använt brukarrevisioner för att ytterligare ta tillvara på deltagarnas upplevelser.

Projektets egna delrapporter och bilagor till slutrapporten:

Bilaga 1 Mätmetoder och statistik MIA-projektet

Bilaga 2 Berättelsen om MIA-projektet populärversion slutrapport

Bilaga 3 Utvärderarens slutrapport

Ytterligare material finns på projektets hemsida www.miaprojektet.se

Kontaktperson för ytterligare information:

Namn: Annica Falk
Telefon: 070-606 1867
E-post: annica.falk@hanninge.se

Underskrift projektansvarig / projektledare:

Datum: Namnteckning

Namnförtydligande

Skicka även dokumentet till projektets ansvarige samordnare på Svenska ESF-rådet via e-post

Bedömning av slutrapport

Motivering till bedömning

Bedömningsdatum

0000-00-00 00:00:00

Samordnare som bedömt slutrapport